

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/30/2015
Identifikačné číslo spisu:	5109228820
Dátum vydania rozhodnutia:	22.11.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:5109228820.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu Ing. Róbert Magát - Gryf - reklamné štúdio, Plevník - Drienové 307, zastúpeného Advokátska kancelária Bugala - Ďurček, s.r.o., so sídlom Drotárska cesta 102, Bratislava, IČO: 36 731 544, proti žalovanému ARTON s.r.o., so sídlom Komenského 27, Žilina, IČO: 31 595 154, zastúpenému JUDr. Rudolfom Adamčíkom, advokátom, so sídlom Liptovská 2/A, Bratislava, o zaplatenie sumy 61 542,16 eur, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/197/2011- 206 z 23. mája 2011 v spojení s opravným uznesením č. k. 3Cob/197/2011-210 z 20. augusta 2012, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/197/2011 - 206 z 23. mája 2012 v spojení s opravným uznesením č. k. 3Cob/197/2011 - 210 z 20. augusta 2012 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1 Okresný súd Bratislava III (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 23Cb/208/2009 - 129 zo 16. marca 2011 rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 61 542,16 eur a trovy konania v sume 7 711,27 eur na účet jeho právneho zástupcu, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2 Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť uviesť pozemok parc. č. XXXX/X - J. v kat. úz. K. do pôvodného stavu, v akom bol pred neoprávneným zásahom žalovaného a zaplatiť žalobcovi ušlý zisk za obdobie od 4.01.2008 do 16.09.2009 vo výške 39 372,60 eur s DPH a 63,30 eur s DPH za obdobie od 17.09.2009 do uvedenia pozemku do pôvodného stavu. Dňa 27.10.2010 žalobca vzal žalobu späť v časti určenia povinnosti žalovanému uviesť predmetný pozemok do pôvodného stavu, v akom bol pred neoprávneným zásahom žalovaného. Keďže žalovaný s čiastočným späťvzatím žaloby súhlasil, súd prvej inštancie zastavil konanie v tejto časti uznesením č. k. 23Cb 208/2009- 64 z 23. novembra 2010 (právoplatnosť nadobudlo dňa 18.12.2010). Na základe návrhu žalobcu na zmenu žaloby súd prvej inštancie rozhodol uznesením č. k. 23Cb 208/2009 - 82 zo 7. decembra 2010 tak, že vyhovel zmene žaloby, v zmysle ktorej žalobca žiadal, aby súd uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi škodu

spôsobenú porušením právnej povinnosti žalovaného a do troch dní od právoplatnosti rozsudku zaplatil žalobcovi ušlý zisk za obdobie od 4.01.2008 do 30.03.2010 v sume 51 716,10 eur a DPH (uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 30.12.2010).

3 Po vykonaní dokazovania súd prvej inštancie konštatoval splnenie zákonných podmienok pre priznanie práva titulom náhrady škody (ušlého zisku) v zmysle ust. § 415 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), ust. § 420 ods. 1, 3 OZ a ust. § 442 ods. 1 OZ. Žalobca v konaní preukázal, že k predmetnému pozemku mal uzavretú nájomnú zmluvu s Poľnohospodárskym družstvom Vajnory ako prenajímateľom (ktorý mal predmetný pozemok v držbe) a že rozhodnutím stavebného úradu č: ÚKaSP - 71/2007 - KL - 2 z 27.11.2007 (ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 3.01.2008) v znení jeho opravy č. OS - 475/2009 - KL z 18.03.2009 získal stavebné povolenie na umiestnenie reklamného zariadenia na prenajatom pozemku, teda získal právo z výkonu ktorého očakával majetkový prospech - zisk vo forme príjmu z prenájmu reklamného zariadenia. Žalovaný umiestnením vlastného reklamného zariadenia na predmetnom pozemku, bez príslušného stavebného povolenia, porušil svoju právnu povinnosť vyplývajúcu z ust. § 3 ods. 1, § 415 OZ a ust. § 71 ods. 1 písm. c/ Stavebného zákona. Týmto porušením právnej povinnosti žalovaný znemožnil žalobcovi výkon práv, ktoré k prenajatému pozemku mal a žalobcovi vznikla škoda, ktorú predstavuje ušlý zisk, ktorý by mal z riadneho užívania reklamného zariadenia, pokiaľ by na predmetom pozemku nepostavil žalovaný svoje nelegálne reklamné zariadenie. Výška škody spočívajúca v ušlom zisku za obdobie od 4.01.2008 až do 30.03.2010 (kedy žalovaný odstránil svoje nelegálne reklamné zariadenie) bola určená v sume 1 925,25 eur mesačne, čo predstavuje sumu na deň 63,30 eur + DPH x 817 dní, t. j. spolu 61 542,16 eur. Príčinná súvislosť medzi vznikom škody a jej zavinením spočíva v tom, že žalovaný znemožnil žalobcovi vybudovať na ním riadne prenajatom pozemku reklamné zariadenie, nakoľko na pozemku prenajatom žalobcom bez potrebného stavebného povolenia postavil vlastné reklamné zariadenie a umiestnil ho na miesto, ktoré zodpovedalo špecifikácii, uvedenej v rozhodnutí stavebného úradu z 27.11.2007 (ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 30.01.2008). Z vyššie uvedených dôvodov súd prvej inštancie žalobe ako dôvodne podanej vyhovel. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) a zásady úspechu v konaní.

4 Na odvolanie žalovaného rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 3Cob/197/2011- 206 v spojení s opravným uznesením z 20. augusta 2012, ktorým rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 23Cb 208/2009 - 129 zo 16. marca 2011 zmenil tak, že žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy prvostupňového a odvolacieho konania v sume 9 537,43 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

5 Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že v priebehu odvolacieho konania spoločnosť GRYF - reklamné štúdio s.r.o., Plevník - Drieňové 307, IČO: 45 939 187 navrhla, aby odvolací súd pripustil, že na miesto doterajšieho žalobcu vstúpi do konania vstúpi uvedená spoločnosť. Odvolací súd návrh na zmenu účastníka konania na strane žalobcu zamietol uznesením z 2.02.2012 (ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 24.02.2012) z dôvodu, že zmluva o predaji podniku nadobudla platnosť dňa 1.01.2011, teda pred dňom 16.03.2011, kedy vo veci samej rozhodol rozsudkom súd prvej inštancie. Ďalej uviedol, že právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práva, nenastala po začatí odvolacieho konania, ale nastala ešte pred rozhodnutím súdu prvej inštancie [poznámka dovolacieho súdu- odvolacie konanie začalo dňa 7.04.2011 doručením odvolania žalovaného (nie odvolania žalobcu)].

6 Odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku ďalej uviedol, že vec prejednal podľa ust. § 212 ods. 1 a § 214 ods. 1 OSP nariadením pojednávania, pričom pred tým, než sa začal zaoberať meritom veci skúmal, či žalobca v konaní je aktívne vecne legitímovaným subjektom. Na posudzovanie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní pred odvolacím súdom bol žalobca upozornený výzvou 29.09.2011, ktorá mu bola doručená dňa 6.10.2011.

7 V priebehu odvolacieho konania nedošlo k prevodu a ani k prechodu práv na iný subjekt, než účastníka konania. Právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práva,

nastala v priebehu konania pred súdom prvej inštancie, avšak žalobca návrh podľa ust. § 92 ods. 2 OSP nepodal pred vyhlásením rozhodnutia súdu prvej inštancie (hoci správne mal a mohol), nie je preto možné použiť výnimku zo zákazu uplatňovania nových skutočností v odvolacom konaní v zmysle ust. § 205a ods. 1 OSP. Keďže žalobca ako predávajúci uzavretím zmluvy o predaji podniku (ktorá nadobudla platnosť dňa 1.01.2011) s kupujúcim - spoločnosťou GRYF - reklamné štúdio s.r.o. stratil vecnú legitimitáciu podľa hmotnoprávnych predpisov k pohľadávke, ktorá je predmetom sporu, pretože na kupujúceho prešli všetky práva a záväzky na ktoré sa predaj vzťahuje, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 220 OSP zmenil a žalobu zamietol. O trovách prvostupňového a odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 OSP tak, že ich náhradu v celkovej sume 9 537,43 eur priznal v konaní úspešnému žalovanému.

8 Proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dňa 6.08.2012 dovolanie z dôvodu, že sa mu ako účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom v zmysle ust. § 237 písm. f/ OSP v spojení s ust. § 241 ods. 2 písm. a/ OSP a z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle ust. § 241 ods. 2 písm. c/ OSP.

9 Žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) uviedol, že z ust. § 92 ods. 2 a ods. 3 OSP vyplýva, že súd návrhu na zmenu účastníka konania vyhovie, ak sa preukáže, že po začatí konania (zákon explicitne neustanovuje, že ide o konanie len na súde prvej inštancie) nastala právna skutočnosť podľa ust. § 92 ods. 2 OSP a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť do konania na jeho miesto. K procesnému nástupníctvu nedochádza automaticky, avšak je nárokovateľné za splnenia zákonom stanovených podmienok (návrh podá oprávnený subjekt, súhlas vstupujúceho účastníka do konania a preukázanie právnej skutočnosti v zmysle ust. § 92 ods. 2 OSP). Napriek splneniu všetkých zákonných podmienok na pripustenie zmeny účastníka konania na strane žalobcu odvolací súd nepostupoval v zmysle ust. § 92 ods. 3 OSP, pretože rozhodol tak, že návrh na zmenu účastníka konania zamietol.

10 Dovolateľ ďalej uviedol, že odvolací súd nesprávne považoval svoje uznesenie č. k. 3Cob/197/2011-186 z 2.02.2012 za rozhodnutie majúce povahu rozhodnutia o odvolaní, proti ktorému nie je možné podať riadny opravný prostriedok. Bez ohľadu na to, či Krajský súd v Bratislave vystupoval v časti konania o návrhu na zmenu účastníka ako súd prvostupňový alebo odvolací, tak vecne príslušným súdom na rozhodnutie o podaní žalobcu označenom ako „Odvolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 18.05.2012“, bol Najvyšší súd Slovenskej republiky. Podľa názoru dovolateľa, procesným postupom Krajského súdu v Bratislave došlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom. Krajský súd v Bratislave predčasne rozhodol, nakoľko vo veci samej rozhodol pred tým a bez toho, aby bolo právoplatne rozhodnuté o opravnom prostriedku žalobcu proti rozhodnutiu o zamietnutí návrhu na zmenu účastníka, ktorý bol podaný počas prebiehajúceho konania, teda v súlade s príslušnými ustanoveniami OSP. Krajský súd v Bratislave tiež vec nesprávne právne posúdil, keď návrh na zmenu účastníka považoval za oneskorene podaný, keďže podľa jeho právneho názoru bol podaný až po rozhodnutí súdu prvej inštancie vo veci samej, hoci konanie pred súdom sa končí až právoplatným rozhodnutím súdu vo veci samej. Krajský súd v Bratislave tak nepostupoval v zmysle príslušných ustanovení platnej právnej úpravy, ktorá účastníkovi konania neukladá povinnosť a ani lehotu, počas ktorej musí uplatniť návrh na zmenu účastníka v prípade, ak počas súdneho konania došlo k prevodu alebo prechodu práv a povinností. Žalobca podal návrh na zmenu účastníka prvýkrát na Krajskom súde v Bratislave, teda v odvolacom konaní, avšak prvýkrát počas jednotného konania, ktoré ešte nebolo právoplatne skončené. Tým, že Krajský súd v Bratislave vydal uznesenie z 11.06.2012, ktorým odmietol odvolanie žalobcu proti uzneseniu o zamietnutí návrhu na zmenu účastníka, čím odmietol preskúmať nesprávne právne posúdenie veci, odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom.

11 Dovolateľ poukázal aj na to, že v zmysle ust. § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania. Preskúmať oprávnenie odvolacieho súdu je ohraničené medzami, v ktorých sa odvolateľ (v tomto prípade žalovaný) domáhal preskúmania napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie. Žalovaný v podanom odvolaní proti napadnutému rozsudku súdu prvej inštancie nenamieta aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu, pričom túto nenamieta ani v konaní na súde prvej inštancie. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací mal pri vydaní napadnutého rozsudku preto vychádzať zo skutkového stavu

zisteného súdom prvej inštancie. O nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní v odvolaní žalovaného nebola žiadna zmienka a túto skutočnosť uviedol až sám odvolací súd, pričom práve o ňu oprel rozsudok odvolacieho súdu. Odvolací súd zamietol návrh na zmenu účastníka konania a následne napriek skutočnosti, že žalovaný aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu nenamietal v podanom odvolaní, odvolací súd pri svojom rozhodnutí prihliadol na to, že došlo ku skutočnosti s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv a povinností. Keďže v odvolacom konaní sa primerane aplikujú ustanovenia o zmene účastníka konania, krajský súd mal v konaní pripustiť zmenu účastníka konania v zmysle uplatneného návrhu na zmenu účastníka konania podľa ustanovenia § 92 ods. 2 OSP. Z vyššie uvedených dôvodov dovolateľ navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil ním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania.

12 K dovolaniu žalobcu sa žalovaný písomne nevyjadril.

13 Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“) z obsahu spisu zistil, že dovolanie žalobcu proti rozsudku odvolacieho súdu bolo podané elektronicky a zároveň na pošte dňa 6.08.2012. Dňa 1.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. (ďalej aj „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“), ktorý v ustanovení § 473 zrušil zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov.

14 Podľa prechodného ust. § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

15 Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany (odsek 2 vyššie citovaného ustanovenia).

16 Konanie začaté do 30.06.2016 na vecne, miestne, kauzálna a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30.06.2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo (odsek 4 vyššie citovaného ustanovenia).

17 S poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd funkčne príslušný na dokončenie predmetného dovolacieho konania podľa ust. § 470 ods. 4 CSP, po zistení, že dovolanie podala strana (žalobca), v neprospech ktorej bolo rozhodnutie odvolacieho súdu vydané (ust. § 424 CSP), zastúpená v zmysle ust. § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (ust. § 443 CSP) najskôr skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré je prípustné napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

18 Vzhľadom na prechodné ustanovenie § 470 ods. 2 CSP, podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, dovolací súd prípustnosť dovolania žalobcu posudzoval v zmysle ustanovení Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2014, teda procesnej úpravy platnej a účinnej v čase, keď žalobca podal dovolanie.

19 V preskúmvanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom, ktorým v spojení s opravným uznesením zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava III ako súdu prvej inštancie tak, že žalobu zamietol. Teda, dovolanie žalobcu smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej. Dovolanie žalobcu proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu je preto procesne prípustné v zmysle ust. § 238 ods. 1 OSP, podľa ktorého dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej.

20 V zmysle ust. § 241 ods. 2 OSP dovolanie môže byť podané iba z dôvodov, že a) v konaní došlo k

vadám uvedeným v § 237 OSP, b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný rozsahom dovolania, ako aj uplatnenými dovolacími dôvodmi. Obligatórne (ust. § 242 ods. 1 OSP) sa zaoberá len procesnými vadami uvedenými v ust. § 237 OSP a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ tieto mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ špecifikoval s odkazom na príslušné paragrafové znenie ustanovenia, ale predovšetkým podľa obsahu dovolania.

21 Vzhľadom na zákonnú povinnosť (ust. § 242 ods. 1, druhá veta OSP) skúmať vždy, či konanie odvolacieho súdu bolo postihnuté niektorou z procesných väd uvedených v ust. § 237 OSP, dovolací súd sa zaoberal predovšetkým otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v ust. § 237 písm. a/ až g/ OSP (t. j., či nejde o nedostatok právomoci súdu, nedostatok spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatok riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom, resp. súdom nesprávne obsadeným).

22 Dovolateľ v dovolaní namietal, že odvolací súd vychádzal z iného skutkového zistenia ako súd prvej inštancie, ktorý žalobcom uplatnený nárok na náhradu ušlého zisku voči žalovanému považoval za dôvodný a tiež že žalovaný v konaní na súde prvej inštancie a ani v odvolaní nenamietal nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní. Napriek tomu však odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu zamietol konštatujúc nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní, keďže odvolací súd prihliadol k existencii zmluvy o predaji podniku, t. j. skutočnosti, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv a povinností, o ktorých sa koná. Z obsahu uvedenej dovolacej námietky žalobcu vyplýva dovolací dôvod v zmysle ust. § 241 ods. 2 písm. b/ OSP t. j. že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, aj keď dovolateľ v dovolaní uvedené zákonné ustanovenie výslovne neoznačil.

23 V zmysle ust. § 213 ods. 1 OSP odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, s výnimkami ustanovenými v odsekoch 2 až 7. Odvolací súd môže vec posúdiť po právnej stránke odchyľne, ako ju posúdil súd prvej inštancie, avšak môže vychádzať len z tých skutkových zistení, ku ktorým na základe vykonaných dôkazov dospel súd prvej inštancie. Výnimkou sú prípady, keď odvolací súd dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje (odsek 3) alebo ho dopĺňa (odseky 4, 5) a tak môže dospieť k skutkovým zisteniam odchylným od zistení súdu prvej inštancie. Z ust. § 213 ods. 5, prvej vety OSP vyplýva, že odvolací súd môže doplniť dokazovanie aj vykonaním ďalších dôkazov, ktoré nenavrhli účastníci konania, za podmienok uvedených v § 120 ods. 1, tretej vete alebo pri zisťovaní väd konania podľa § 212 ods. 3.

24 Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu zamietol z dôvodu, že žalobca nie je v konaní aktívne vecne legitimovaný, nakoľko na základe zmluvy o predaji podniku, ktorá nadobudla účinnosť dňa 1.01.2011 (nesprávne je v rozsudku uvedené platnosť -poznámka dovolacieho súdu) ako predávajúci v zmysle ust. § 476 a nasl. Obchodného zákonníka (ďalej aj „Obch. zák.“) previedol podnik so všetkými hnutelnými a nehnuteľnými vecami, inými právami a majetkovými hodnotami, ktoré slúžia k prevádzkovaniu podniku z predávajúceho na kupujúceho GRYF reklamné štúdio, s.r.o., Plevník - Drienové 307, IČO: 45 939 187, v dôsledku čoho stratil vecnú legitímáciu podľa hmotnoprávných predpisov k pohľadávke, ktorá je predmetom tohto sporu, pretože na nakupujúceho prešli všetky práva a záväzky, na ktoré sa predaj vzťahoval. V odôvodnení rozsudku ďalej konštatoval, že právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práva, nastala v priebehu konania pred súdom prvej inštancie, avšak žalobca návrh podľa ust. § 92 ods. 2 OSP nepodal pred vyhlásením rozsudku súdu prvej inštancie (hoci správne mal a mohol), preto nie je možné použiť výnimku zo zákazu uplatňovania nových skutočností v odvolacom konaní v zmysle ust. § 205a ods. 1 OSP.

25 Z vyššie uvedeného však podľa názoru dovolacieho súdu (a v tomto sa stotožnil s dovolateľom)

vyplýva, že na jednej strane odvolací súd v odôvodnení rozsudku konštatuje, že nemohol prihliadnuť na výnimku v zmysle ust. § 205a ods. 1 OSP, t. j. novú skutočnosť alebo dôkaz, ktorý nebol uplatnený pred súdom prvej inštancie a preto pri odvolaní žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie nemohol byť uznaný ako odvolací dôvod (ako odvolací dôvod nebol odvolateľom v odvolaní ani uplatnený), avšak na strane druhej odvolací súd na tento nový dôkaz - zmluvu o predaji podniku (založená je v spise na čl. 178 a nasl.) a novú skutočnosť, s ktorou právny predpis (OSP v ust. § 92 ods. 2) spája prevod alebo prechod práva, v odvolacom konaní prihliadol, a práve z uvedeného dôvodu podľa ust. § 220 OSP rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu zamietol, pretože dospel k záveru, že žalobca v dôsledku uzavretej zmluvy o predaji podniku stratil aktívnu vecnú legitimáciu k pohľadávke, ktorá je predmetom sporu.

26 Z obsahu spisu ďalej dovolací súd zistil, že dňa 23.05.2012 sa na odvolacom súde uskutočnilo pojednávanie. Z obsahu zápisnice o pojednávaní vyplýva, že odvolací súd v zmysle ust. § 213 ods. 5, prvej vety OSP nedoplnil dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov, ktorých vykonanie bolo nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci v zmysle ust. § 120 ods. 1, tretej vety OSP (napr. zmluvou o predaji podniku). Podľa názoru dovolacieho súdu, podmienkou preto, aby sa odvolací súd mohol odchýliť od skutkového zistenia súdu prvej inštancie v posudzovanom prípade bolo doplnenie dokazovania vykonaním ďalších dôkazov, relevantných pre rozhodnutie vo veci samej v zmysle ust. § 213 ods. 5 OSP. Pokiaľ odvolací súd takto nepostupoval, jeho konanie je zaťažené tzv. inou vadou konania majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci v zmysle ust. § 242 ods. 1 písm. b/ OSP.

27 Zároveň dovolací súd zistil, že odvolací súd porušil povinnosť v zmysle ustanovenia § 213 ods. 2 OSP, podľa ktorého ak je odvolací súd toho názoru, že sa na vec vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

28 Odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku konštatoval, že „na posudzovanie aktívnej vecnej legitimácie žalobcu v konaní pred odvolacím súdom bol žalobca upozornený výzvou z 29.09.2011, ktorá mu bola doručená 6.10.2011?.

29 Výzva odvolacieho súdu je založená v spise na čl. 185. Z obsahu tejto výzvy, adresovanej len právnemu zástupcovi žalobcu (nie aj žalovanému, resp. jeho právemu zástupcovi) vyplýva, že odvolací súd ňou vyzval právneho zástupcu žalobcu na predloženie originálu, resp. overenej kópie zmluvy o predaji podniku s poukazom na to, že rozsudok súdu prvej inštancie bol vyhlásený 16.03.2011, t. j. v čase, keď žalobca podľa fotokópie zmluvy už nebol veriteľom žalovaného. Uvedená výzva odvolacieho súdu nie je v súlade s ust. § 213 ods. 2 OSP, v zmysle ktorého bolo potrebné, aby odvolací súd vyzval účastníkov konania, aby sa vyjadrili k možnému použitiu ustanovenia právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, a ktorým nepochybne je ust. § 476 a nasl. Obch. zák. Keďže odvolací súd takto nepostupoval, jeho postupom došlo k porušeniu ust. § 213 ods. 2 OSP a zároveň toto porušenie povinnosti zo strany odvolacieho súdu je potrebné kvalifikovať ako odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom, čo je dôvodom na podanie dovolania v zmysle ust. § 237 písm. f/ OSP.

30 Medzi účastníkmi konania nie je sporné, že zmluva o predaji podniku medzi predávajúcim (pôvodným žalobcom) a kupujúcim - spoločnosťou GRYF reklamné štúdio, s.r.o. so sídlom Plevník - Drienové 307 bola uzavretá s účinnosťou od 1.01.2011, teda ešte pred rozhodnutím súdu prvej inštancie (16.03.2011), pričom návrh na zmenu účastníka konania podľa ust. § 92 ods. 2 OSP bol podaný až v priebehu odvolacieho konania - doručený bol odvolaciemu súdu dňa 8.06.2011.

31 Podľa ust. § 92 ods. 2 OSP, ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže navrhovateľ alebo ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené, alebo na koho prešli, navrhnúť, aby do konania na miesto doterajšieho účastníka vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli.

32 Podľa ust. § 92 ods. 3 OSP, súd vyhovie návrhu, ak sa preukáže, že po začatí konania nastala právna skutočnosť uvedená v odseku 2 a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto navrhovateľa; súhlas odporcu alebo toho, kto má vstúpiť na jeho miesto, sa nevyžaduje. Právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú zachované.

33 Ustanovenia § 92 ods. 2 a 3 OSP umožňujú zmenu účastníkov konania, a to v závislosti od hmotnoprávnych zmien, ku ktorým došlo po začatí súdneho konania. Zmena účastníkov v zmysle ust. § 92 ods. 2 a 3 OSP je prípustná aj v odvolacom konaní (ust. § 216 ods. 1 OSP vylučuje v odvolacom konaní len použitie ust. § 92 ods. 1 a ods. 4 OSP, upravujúcich vstup ďalšieho účastníka do konania a zmenu účastníkov konania).

34 Účelom procesného inštitútu obsiahnutého v ust. § 92 ods. 2 a 3 OSP je riešiť dôsledky singulárnej sukcesie, ak táto nastala po začatí konania. Zmyslom tejto právnej úpravy je umožniť napr. žalobcovi, aby pomocou zmeny účastníka konania odstránil nedostatok aktívnej vecnej legitímácie, ktorý nastal v priebehu súdneho konania a ktorý by inak neodvratne viedol k zamietnutiu žaloby. Predpokladom zmeny je návrh na zmenu účastníka konania podaný žalobcom alebo osobou, na ktorú boli práva alebo povinnosti, o ktorých sa koná, prevedené alebo na koho prešli a súhlas nového žalobcu so vstupom do konania. Vo všeobecnosti platí, že pokiaľ sú podmienky v zmysle ust. § 92 ods. 2 a ods. 3 splnené, súd návrhu na zmenu účastníka konania vyhovie. V každom prípade však k zmene účastníctva dôjde až vtedy, ak súd zmenu pripustí. To znamená, že pokiaľ o návrhu podanom podľa ust. § 92 ods. 2 a ods. 3 OSP súd právoplatne nerozhodne, zostáva okruh účastníkov nezmenený. Pokiaľ o zmene účastníka rozhodne krajský súd ako súd odvolací, proti jeho rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie. S dovolacou námietkou dovolateľa, že proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, o ktorom mal rozhodnúť Najvyšší súd Slovenskej republiky, sa podrobne zaoberal Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací už v uznesení sp. zn. 1Obdo/27/2014 z 10. júna 2015, na odôvodnenie ktoré v podrobnostiach poukazuje. Zároveň však dodáva, že proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/197/2011-186 z 2.02.2012 žalobca (v konaní zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom) nepodal dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, hoci tak mohol urobiť. Proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 2.02.2012 žalobca podal nesprávne odvolanie (riadny opravný prostriedok), ktoré Krajský súd v Bratislave odmietol uznesením č. k. 3Cob/197/2011 - 205 z 11.06.2012 podľa ust. § 218 ods. 1 písm. c/ OSP ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné. Až proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací uznesením sp. zn. 1Obdo/27/2014 z 10.6.2015, tak, že dovolanie žalobcu odmietol podľa ust. § 218 ods. 1 písm. c/ OSP v spojení s ust. § 243b OSP ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je procesne prípustné, a to z dôvodov, ktoré podrobne uviedol v odôvodnení uznesenia sp. zn. 1Obdo/27/2014. S dovolacími námietkami, ktoré uviedol dovolateľ v dovolaní podanom proti rozsudku odvolacieho súdu vo vzťahu k uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/197/2011-186 z 2.02.2012 a uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/197/2011-205 z 11.06.2012 sa dovolací súd v tomto dovolacom konaní už nezaoberal, pretože sa nimi podrobne zaoberal v dovolacom konaní na základe dovolania, ktoré žalobca podal proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/197/2011 - 205 z 11.06.2012 (dovolanie je v spise založené na čl. 214 a nasl.). V tomto smere preto dovolací súd v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie svojho uznesenia sp. zn. 1Obdo/27/2014 z 10.06.2015 na stranách 5 a 6.

35 S poukazom na to, že konanie odvolacieho súdu je zaťažené tzv. inou vadou konania v zmysle ust. § 241 ods. 2 písm. b/ OSP a vadou v zmysle ust. § 237 písm. f/ OSP, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací podľa § 449 ods. 1 CSP zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/197/2011 - 206 v spojení s opravným uznesením z 20.08.2012 a podľa ust. § 450 CSP vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

36 Vzhľadom na zrušenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu z vyššie uvedených dôvodov podľa ust. § 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s ust. § 237 písm. f/ OSP a ust. § 241 ods. 2 písm. b/ OSP, dovolací súd sa nezaoberal ďalším uplatneným dôvodom v zmysle ust. § 241 ods. 2 písm. c/

OSP, t. j., že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, nakoľko zaujatie stanoviska dovolacím súdom k otázke právneho posúdenia veci by bolo v tomto štádiu konania predčasné, keďže predpokladom toho, aby vec mohla byť posúdená po právnej stránke správne je riadne zistenie skutkového stavu veci. Právnym posúdením súdu je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a konkrétnu právnu normu aplikuje na zistený skutkový stav.

37 Podľa ust. § 453 ods. 3 CSP o trovách pôvodného konania a trovách dovolacieho konania rozhodne odvolací súd v novom rozhodnutí vo veci.

38 Rozhodnutie prijal dovolací senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (ust. § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.